T071 BL 1 (037) Nói Về Pháp Yết Ma-tt-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 1

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 24

Phaàn 4: NOÙI VEÀ PHAÙP DIEÄT TRAÙNH VAØ YEÁT MA

Ñoaïn 2: NOÙI VEÀ PHAÙP YEÁT MA (Tieáp Theo)

Ñöùc Phaät ôû thaønh Caâu-xaù-di. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo phaïm giôùi maø khoâng bieát phaïm, noùi vôùi caùc Tyø-kheo, caùc Tyø-kheo coù vò noùi phaïm, coù vò noùi khoâng phaïm. Ngöôøi noùi khoâng phaïm thì noùi: Thaày khoâng phaïm giôùi. Vò kia nghe roài beøn sinh yù töôûng khoâng phaïm giôùi. Ngöôøi noùi coù phaïm thì noùi: Thaày phaïm giôùi, neân töï thaáy toäi, saùm hoái, ñöøng ñeå oâ nhieãm phaïm haïnh, phuï loøng ngöôøi tín thí, thoï khoå nhieàu ñôøi. Tyø-kheo kia noùi: Toâi khoâng phaïm toäi, taïi sao laïi phaûi töï thaáy toäi saùm hoái?! Caùc Tyø-kheo cho laø coù phaïm beøn trao cho vò kia phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Vò kia bò cöû toäi roài, beøn vaøo trong thaønh Caâu-xaù-di tìm baïn beø ñeå yeåm trôï, noùi: Toâi khoâng phaïm toäi, caùc Tyø-kheo kia cöôõng böùc noùi: Toâi coù toäi, trao cho toâi phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Yeát-ma nhö vaäy khoâng thaønh. Caùc Ñaïi ñöùc neân nhö phaùp, nhö luaät, cöùu trôï cho toâi. Ñöông söï laïi ñeán ngoaøi thaønh choã caùc Tyø-kheo ôû cuõng yeâu caàu cöùu trôï nhö treân. Caùc Tyø-kheo nghe ñeàu cuøng nhau cöùu trôï. Luùc naøy, Ñöùc Theá Toân bieát Taêng ñaõ bò phaù, töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán choã chuùng Tyø-kheo yeåm trôï cho Tyø-kheo bò cöû, noùi: Caùc Tyø-kheo ñöøng neân noùi nhö vaày: Tyø-kheo kia khoâng phaïm toäi. Neáu Tyø-kheo kia thaät khoâng phaïm toäi maø bò cöû, caùc thaày cuõng neân noùi: Neân töï thaáy toäi saùm hoái. Vò kia beøn khôûi yù nghó nhö vaày: Neáu ta noùi khoâng thaáy toäi, Taêng seõ trao cho ta Yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng cuøng ta ôû, khoâng cuøng ta Boá-taùt, Töï töù laøm caùc Taêng söï. Caùc thaày laïi noùi nhö theá ñeå ñöa ñeán söï tranh caõi, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, chia reõ, sinh caùc traàn caáu. Baèng moïi caùch traùnh ñieàu naøy, neân khieán cho ñöông söï töï thaáy toäi saùm hoái. Ñöùc Theá Toân noùi nhö vaäy roài. Laïi ñeán nôi chuùng Tyø-kheo cöû toäi kia, noùi: Caùc thaày ñöøng cöôõng böùc cöû toäi ngöôøi khaùc. Neáu thaät ngöôøi kia phaïm toäi, Taêng neân noùi: Thaày töï

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 2

thaáy toäi. Neáu vò kia noùi: Toâi khoâng coù toäi laøm sao thaáy? Taêng neân caân nhaéc: Neáu chuùng ta trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng cuøng ôû, khoâng cuøng Boá-taùt, Töï töù laøm caùc Taêng söï, do ñoù ñöa ñeán söï tranh caõi, maï lò laãn nhau, khieán cho Taêng khoâng hoøa hôïp, chia reõ, sinh caùc traàn caáu. Caùc thaày neân sôï ñieàu naøy, ñöøng neân cöû toäi xaû trí. Caùc Tyø-kheo tuy nghe Phaät noùi maø vaãn tranh caõi khoâng thoâi, trong böõa aên cao gioïng maéng nhau,

ñaû kích nhau. Ñöùc Phaät laïi noùi: Khoâng neân maéng nhau, khoâng neân treân böõa aên cao gioïng, vi phaïm, ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu ai ñaùnh nhau, phaïm Thaâu-lan-giaù. Caùc Tyø-kheo tuy nghe lôøi Phaät noùi, vaãn tranh caõi nhau khoâng thoâi, trong cuøng moät cöông giôùi laøm Taêng söï rieâng. Ñöùc Phaät laïi baûo: Neáu Taêng ñaõ bò phaù, trong moät cöông giôùi taùc Yeát-ma rieâng, nhö phaùp nhö luaät cuõng goïi laø Yeát-ma thaønh töïu. Taïi sao vaäy? Hai boä, kieán giaûi khaùc nhau khoâng ñoàng ôû vôùi nhau. Khoâng ñoàng ôû coù hai loaïi: Coù tröôøng hôïp töï mình taïo ra vieäc khoâng ñoàng truï, coù tröôøng hôïp Taêng taùc phaùp Yeát-ma khoâng ñoàng truï. Caùc Tyø-kheo tuy nghe lôøi cuûa Phaät noùi vaãn tieáp tuïc tranh caõi. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: Caùc thaày chôù neân cuøng nhau tranh chaáp, cuøng nhau phæ baùng, cuøng nhau maï lò, neân cuøng nhau hoøa ñoàng, taäp hôïp moät choã, nhö nöôùc hoøa vôùi söõa, cuøng neâu truyeàn lôøi daïy cuûa thaày. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Xin Ngaøi soáng an oån, tuy Phaät laø Phaùp chuû, nhö chuùng con cuõng töï bieát. Ñöùc Phaät Ba laàn ngaên, caùc Tyø-kheo cuõng vaãn traû lôøi nhö vaäy. Ñöùc Phaät laïi baûo caùc Tyø-kheo: Töø ñôøi quaù khöù, nöôùc Caâu-taùt-la coù nhaø Vua teân laø Tröôøng-thoï, cai trò moät nöôùc nhoû, binh chuûng ít oûi yeáu keùm. Laân quoác laø Ca-di, Vua teân Phaïm-ñaït, thoáng trò moät nöôùc roäng lôùn, binh chuûng cöôøng thònh, laàn laàn xaâm laêng cöôùp ñoaït nöôùc Caâu-taùt-la. Vua Phaïm-ñaït tieáp thu ñöôïc vò Ñaïi thaàn cuûa Vua Tröôøng-thoï, ñaõi ngoä raát haäu, ñöôïc Vua tin duøng vaøo vieäc quoác söï. Khi aáy, Vua Tröôøng-thoï mình traàn, thaân truïi cuøng phu nhaân laøm ngöôøi Baø-la-moân chaïy thoaùt veà nöôùc Ba-la-naïi, truù nguï trong nhaø ngöôøi thôï loø goám. Phu nhaân baát thaàn naûy ra yù nghó: Öôùc nguyeän sao luùc maët trôøi vöøa loù daïng, coù nöôùc maøi dao chieán ñaáu cuûa boán binh chuûng nôi ngaû tö ñöôøng ñeå laáy uoáng. Nghó roài taâu vôùi Vua: Neáu yù muoán aáy khoâng thöïc hieän ñöôïc thì em seõ cheát ôû nôi naøy. Nhaø Vua noùi: Ñieàu aáy khoâng theå ñöôïc. Chöùng beänh thieáu thöïc teá cuûa em aét phaûi cheát, khoâng coøn nghi ngôø gì. Nhaø Vua laïi noùi: Neáu Phaïm-ñaït nghe, bieát mình ôû ñaây,

aét baét troùi, ñaùnh troáng rao, haønh hình, phanh thaây ta laøm naêm phaàn. Thoâi em haõy raùng chôø xem, ta seõ bí maät ñeán gaëp vò Ñaïi thaàn nöôùc kia, vaán yù ñieàu naøy. Lieàn ngay sau lôøi noùi, nhaø Vua tìm caùch ñeán gaëp vò cöïu thaàn ñeå vaán keá. Vò cöïu thaàn noùi: Haï thaàn caàn gaëp phu nhaân, tröôùc khi coù yù kieán. Vò Ñaïi thaàn lieàn ñeán choã phu nhaân. Töø xa troâng thaáy phu nhaân, beøn ñeå troáng vai beân phaûi, ñaàu maët taùc leã, Ba laàn xöng tuïng: Nay phu nhaân ñang mang thai ngöôøi con ñaïi phöôùc ñöùc, quoác gia Caâu-taùt-la coù ngöôøi thöøa keá. Vò Ñaïi thaàn taâu vôùi Vua: Saùng mai, nguyeän voïng cuûa phu nhaân seõ coù keát quaû. Vò Ñaïi thaàn noùi xong, lieàn trôû veà choã Phaïm-ñaït, taâu: Ñaïi vöông bieát chaêng? Coù moät vò tinh tuù nhö vaäy xuaát hieän, caàn phaûi taäp hôïp boán binh chuûng vaøo saùng sôùm ngaøy mai, taïi boán ngaû tö ñöôøng hai beân dieãn taäp xaùp chieán, roài taát caû ñeàu maøi dao laáy nöôùc naøy ñeå töø tai öông kia. Neáu khoâng nhö vaäy aét phaûi chòu nguy khoán lôùn. Vua Phaïm- ñaït lieàn noùi: Caàn

thöïc hieän ngay. Theá laø vò Ñaïi thaàn lieàn ra leänh boán binh chuûng nghieâm tuùc chuaån bò öùng chieán. Saùng sôùm ngaøy mai, nôi ngaû tö ñöôøng, hai beân xaùp chieán roài, taát caû ñeàu maøi dao. Ñöôïc leänh maät, phu nhaân ñöùng vaøo moät ñòa ñieåm vaø nhaän ñöôïc nöôùc maøi dao cuûa vò Ñaïi thaàn. Ñöôïc nöôùc, phu nhaân uoáng ngay vaø baøo thai ñöôïc nuoâi döôõng. Maõn nguyeät khai hoa, ngöôøi con ra ñôøi, vôùi dung maïo thuø dieäu, töï laø Tröôøng-sinh. Khi leân möôøi tuoåi, ngöôøi cha noùi vôùi con: Phaïm-ñaït xaâm ñoaït nöôùc ta, cha cuøng meï cuûa con troán thoaùt ñeán ñaây. Con ñaõ lôùn nhanh leân trong nhöõng thaùng ngaøy daøi lao khoå cuûa cha meï. Phaïm-ñaït coù theå bieát ñöôïc choã ôû cuûa cha con mình, seõ gieát heát caû hai, con coù theå ñi xa, ñöøng quyeán luyeán cha meï. Tröôøng-sinh buoàn khoùc, kính leã saùt chaân cha meï, nhieãu ba voøng roài ñi. Tröôøng-sinh hoïc taäp kyõ ngheä, toaùn soá, vaên töï, baén cung, côõi ngöïa, ñieàu phuïc voi ngöïa, aâm nhaïc, khoâng moät moân hoïc naøo khoâng hôn ngöôøi. Tröôøng-sinh doác loøng phuïng thôø thaày daïy voi ñeå bieát heát ngheä thuaät ñieàu khieån voi. Ngöôøi thôï hôùt toùc xöa kia cuûa Vua Tröôøng-thoï, sau naøy laïi laøm ngöôøi hôùt toùc cho Phaïm-ñaït. Nhaän ñöôïc leänh hôùt toùc, oâng ta tìm ñeán choã Vua. Do vì bieát roõ choã ôû cuûa Vua Tröôøng-thoï, oâng ta khoâng daùm che giaáu, khi Phaïm-ñaït xeùt hoûi ñaõ khai baùo roõ nôi aån troán cuûa Vua Tröôøng-thoï. Phaïm-ñaït nghe roài lieàn ra leänh baét troùi caû vôï laãn choàng, ñaùnh troáng rao khaép hang cuøng ngoõ heûm roài ñem taïi ngaû tö ñeå phaân thaây laøm naêm phaàn. Bò baét vaø thuï aùn theo leänh Vua, Tröôøng-sinh nghe tin naøy, voäi vaõ ñeán hieän tröôøng, ñöùng beân leà ñöôøng thaáy vaäy, naùt ruoät naùt gan, caêm hôøn suy nghó: Noãi oaùn haän cuûa cha meï khoâng cho pheùp ta ñoäi trôøi chung, nay ta laøm sao maø nhaãn chòu cho ñöôïc! Vôùi loøng thaønh cuûa keû thaát phu coøn ñuû ñeå coù ñöôïc söï caûm

hoùa. Tröôøng-sinh muoán thí maïng ñeå traû moái nhuïc thuø naøy. Cha meï töø xa thaáy con, bieát ñöôïc loøng con khôûi nieäm baùo thuø, beøn nhö ngöôøi cuoàng cao caát tieáng noùi moät mình: Con ñöøng thaáy laâu daøi, cuõng khoâng thaáy ngaén nguûi, duøng oaùn traû oaùn, oaùn khoâng do ñaâu maø döùt, duøng ñöùc traû oaùn, oaùn kia môùi heát. Thuaän theo loøng cha meï môùi goïi laø con coù hieáu, laøm theo yù chí rieâng cuûa mình, khoâng phaûi laø caùi ñaïo cuûa cha. Khi aáy, ngöôøi ñi xem ñeàu noùi: Vua Tröôøng-thoï vì sôï seät neân noùi cuoàng, chæ coù Tröôøng-sinh nghe môùi hieåu ñöôïc thaâm yù cuûa cha neân ñeø neùn ñöôïc loøng mình ñeå taïm yeân, tuy loøng daï naùt tan nhöng khoâng ñeå loä roõ beân ngoaøi. Ñaõ cheá ngöï ñöôïc loøng vaø laáy laïi ñöôïc söï bình tónh, Tröôøng-sinh trôû veà laïi choã thaày daïy voi, tuy nhieân anh ta vaãn khoâng queân ñöôïc haän, tìm caùch baùo thuø. Sau ñoù, nôi chuoàng voi, nöûa ñeâm, tieáng ñôøn caàm laïi vang leân, aâm thanh naøy lan toûa trong thanh tònh ñaõ loït vaøo tai Phaïm-ñaït. Nhaø Vua lieàn hoûi: Nôi chuoàng voi, ai coù khaû naêng chôi ñaøn caàm, aâm thanh laïi tuyeät nhö theá? Caän thaàn thöa: Töôïng sö teân laø... coù ngöôøi hoïc troø, chính ngöôøi naøy coù khaû naêng ñoù. Ñöôïc leänh Vua goïi, Tröôøng-sinh voäi ñeán daïo khuùc ñôøn caàm cho Vua nghe.

Nghe xong, Vua coù suy nghó: Töø khi ta laøm Vua chöa töøng nghe ñöôïc aâm thanh tuyeät vôøi naøy. Phaïm-ñaït lieàn tín nhieäm cho pheùp Tröôøng-sinh ñöôïc ôû laïi beân mình. Sau moät thôøi gian, nhaø Vua lieàn ra leänh nghieâm giaù boán binh chuûng, daãn caùc cung nhaân, quaàn thaàn, thaùi töû du ngoaïn ñeå saên baén. Trong khi binh chuûng töù taùn röôït theo caùc con nai, thì Tröôøng-sinh laïi baûo veä nhaø Vua, tieàn quaân caùch xa xe Vua ñeán ba do-tuaàn, khoâng coøn ai bieát ñeán Vua. Baáy giôø, nhaø Vua meät moûi, noùi vôùi Tröôøng-sinh: Ta muoán naèm nghæ moät chuùt, ngöôi coù theå baûo veä cho ta khoâng? Tröôøng-sinh taâu: Nhaø Vua cöù yeân nghæ, con coù theå baûo veä ñöôïc. Vua lieàn naèm beân goác caây, goái nôi ñaàu goái cuûa Tröôøng-sinh maø nguû. Caây kieám hoä thaân cuûa Vua, töï nhieân tuoät ra tröôùc maët Tröôøng-sinh. Tröôøng-sinh beøn khôûi yù nghó: Nhaø Vua naøy ñoái vôùi ta coù moái thuø lôùn nhö vaäy, hoâm nay gaëp cô hoäi naøy, ñaâu coù theå boû qua. Lieàn ñöùng daäy caàm laáy thanh göôm, ñònh chaët coå Vua. Thoaït nhieân, yù nieäm naøy xaûy ñeán: Troïng aân cuûa cha meï lôùn hôn trôøi ñaát, tröôùc khi ruùt hôi thôû cuoái cuøng, ngöôøi coù daïy ta: Con ñöøng thaáy laâu daøi cuõng ñöøng thaáy ngaén nguûi. Laáy oaùn baùo oaùn, oaùn khoâng do ñaâu chaám döùt... Taïi sao ta laïi traùi lôøi daïy aáy! Nghó xong lieàn ñeå caây kieám laïi vaø baûo veä cho Vua nguû. Khi ñoù, nhaø Vua thöùc daäy vôùi veû hoaûng hoát. Tröôøng- sinh hoûi: Vì lyù do gì nhaø Vua coù veû kinh haõi vaäy? Nhaø Vua traû lôøi: Ta naèm moäng thaáy con cuûa Vua Tröôøng-thoï caàm kieám muoán ñoaït maïng ta. Tröôøng-sinh taâu: Ñaây laø nôi ñoàng khoâng moâng quaïnh, duyeân côù naøo

boãng nhieân coù con cuûa Vua Tröôøng-thoï, aét laø sôn thaàn khuûng boá Vua hay chaêng! Vua cöù yeân nghæ chôù neân lo ngaïi. Söï vieäc nhö vaäy xaûy ra Ba laàn. Ñeán giaác nguû sau cuøng cuûa Vua, Tröôøng-sinh laïi khôûi yù nieäm: Cha meï ta tröôùc khi töø traàn, daïy ta moät caùch thoáng thieát: Duøng ñöùc baùo oaùn, oaùn kia môùi heát, taïi sao naõy giôø Ba laàn ta muoán traùi phaïm?! Töø nay ta ñaõ khaéc phuïc, vôùi yù nieäm: Thôø Vua nhö thôø ngöôøi thaân, döùt khoaùt khoâng sinh khôûi moät maûy may yù nieäm saùt haïi. Tröôøng-sinh nghó nhö vaäy roài, nhaø Vua thöùc daäy vôùi veû maët raát hoan hyû. Tröôøng-sinh hoûi vì lyù do naøo maø nhaø Vua raát hoan hyû? Vua noùi: Ta naèm moäng thaáy con cuûa Vua Tröôøng-thoï muoán thôø ta nhö ngöôøi thaân, khoâng oâm loøng oaùn haïi, cho neân ta vui. Luùc aáy, Tröôøng-sinh lieàn taâu vôùi Vua: Con cuûa Vua Tröôøng- thoï chính laø con ñaây. Vua haïi cha meï cuûa con, con nuoâi chí gieát Vua, Ba laàn nhôù laïi lôøi di chuùc cuûa cha con neân Vua môùi khoûi cheát. Tuy vaäy, taâm aáy khoù baûo ñaûm, sau naøy coù theå phaùt sinh, xin nhaø Vua giuùp cho con ñöôøng loái giaûi quyeát, ñöøng ñeå laïi moái lo aâu veà sau. Nhaø Vua noùi: Ta ñaõ laøm vieäc voâ ñaïo, coøn cha con cuûa oâng thì laïi naëng loøng nhaân töø, nay côù sao ta phaûi soáng vôùi lo aâu vaây buûa?! OÂng ñaõ cho ta maïng soáng naøy laïi theà khoâng phuï nhau. Vua Phaïm-ñaït lieàn ra leänh quaân quay trôû veà roài taäp hôïp quaàn thaàn, cuøng thaûo luaän vaán ñeà Vua ñaët ra: Neáu baét ñöôïc con cuûa Vua Tröôøng-thoï thì seõ xöû trò theá naøo? Coù ngöôøi noùi phaûi chaët tay chaët chaân, coù ngöôøi noùi phaûi xeûo muõi

xeûo tai, coù ngöôøi noùi phaûi duøng buùa böûa noù ra, coù ngöôøi noùi phaûi laáy caây xaâu noù ñeå nöôùng. Nhaø Vua lieàn chæ tay noùi: Ngöôøi naøy chính laø con cuûa Vua Tröôøng-thoï. Chính ngöôøi naøy ñaõ cho ta maïng soáng, nay ta seõ duøng maïng soáng ñeå ñeàn traû laïi. Taát caû khoâng ñöôïc ai coù yù aùc ñoái vôùi ngöôøi naøy. Giaûi quyeát xong, veà laïi cung, nhaø Vua ñem ngöôøi con gaùi gaû cho Tröôøng-sinh. Tay beân traùi böng maâm vaøng, tay beân phaûi nhaø Vua böng bình vaøng ñöïng nöôùc roùt leân tay cuûa Tröôøng-sinh luùc Tröôøng-sinh ñöôïc ñöa trôû veà boån quoác ñeå phuïc nhaäm Vua nöôùc Caâu-taùt-la. Caùc nöôùc laân caän cuøng coù moái giao haûo hoøa hôïp nhieàu lôøi nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Ngöôøi ñôøi, Vua moät nöôùc coøn taïo ñieàu kieän hoøa giaûi ñöôïc moái thuø lôùn naøy, ñeàu do vaän duïng khoâng moät nieäm aùc ñeå bieán thaønh thaân haäu. Caùc thaày xuaát gia caàu ñaïo voâ vi, taïi sao vieäc nhoû cuøng nhau tranh chaáp ñeå maát caùi lôïi lôùn! Neân boû taâm aáy cuøng nhau hoøa ñoàng, nhö söõa hoøa vôùi nöôùc, cuøng truyeàn baù lôøi daïy cuûa baäc thaày, ñeå cuøng nhau soáng trong söï an laïc. Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: Baïch Ñöùc Theá Toân! Xin Ngaøi soáng an aån. Ñöùc Phaät tuy laø ngoâi vò Phaùp vöông nhöng chuùng con töï bieát. Do vaäy coá yù khoâng xaû.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 535

Ñöùc Phaät beøn bay leân hö khoâng, noùi keä: Tuoân caùc aùc leân nhau Chaúng coøn ñaâu thaéng phaùp Taêng phaù chia thaønh hai Haïi naøy do lôøi aùc. Maïng ngöôøi, coát nhuïc lìa Cöôùp traâu, ngöïa, taøi saûn Oaùn phaù nöôùc, dieät gioøng Hoøa hôïp vaãn coøn ñöôïc. Ví hai caây coï nhau Phaùt hoûa töï ñoát chaùy Ñaâu khoâng phaûi leõ thöôøng Ngu oaùn haän cuõng vaäy. Caùc thaày nhuïc maï nhau Sao cöù chaáp khoâng boû Hoïa oaùn naøo döùt ñöôïc Ngaøy ñeâm caøng choân saâu. Theâm nhieàu tieáng aùc maéng Neáu ñöôïc, ñöøng baùo thuø Nhaãn naøy, khoâng gaây oaùn Oaùn coù töï nhieân tröø. Neáu laáy oaùn tröø oaùn Oaùn troïn ñôøi khoâng tieâu Oaùn tröø töø xaû boû Ñaáy söùc maïnh voâ song. Ñöùc Theá Toân noùi keä naøy roài, lieàn duøng thaàn löïc bay ñeán laøng Bala, truï döôùi taøng caây Baït-ñaø-baø-la, khoâng coù thò giaû. Khi aáy, taïi ñoù coù moät con voi lôùn, bò caùc con voi con gaây naõo. Luùc muoán uoáng nöôùc, caùc con voi con ñi tröôùc laøm cho nöôùc bò ñuïc. Luùc muoán aên coû, caùc con voi con ñi tröôùc aên roài ñaïp leân treân laøm cho dô nhôùp. Con voi kia nghó: Nay ta bò ñaùm voi nhoû gaây khoán khoù, thaø laø traùnh ñi, nghó roài lieàn ñi. Voi lôùn haèng ngaøy ñaõ ñöôïc nöôùc trong coû toát roài tuaàn töï ñi ñeán röøng Baït-ñaø-baøla, thaáy Ñöùc Phaät voi raát hoan hyû. Voi vì Phaät laáy nöôùc vaø doïn coû hai beân choã Phaät ôû. Ñöùc Phaät cuõng nhö con voi naø, xa lìa ñöôïc ñoàng loaïi quaáy phaù neân an laïc trong söï yeân tònh, Phaät noùi keä: Hai roàng loøng ñeàu bò Keû haäu coân gaây naõo Boû laïi ñi moät mình

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 536

Nay vui nôi röøng vaéng. Ñöùc Phaät noùi keä roài, Ngaøi töø röøng Baït-ñaø-baø-la qua thaønh Xaù- veä, truù trong Tinh xaù Kyø-hoaøn. Khi aáy, caùc Öu-baø-taéc,

Öu-baø-di, quoác vöông, Ñaïi thaàn, Tröôûng giaû, Cö só, ngoaïi ñaïo Baø-la-moân, cuùng döôøng cung kính toân troïng taùn thaùn, neân nhaän ñöôïc nhieàu thöùc aên, thöùc uoáng, y phuïc. Ñöùc Theá Toân khoâng heà ñaém vöôùng gioáng nhö hoa sen. Trong luùc naøy, nôi thaønh Caâu-xaù-di caùc Öu-baø-taéc ñeàu coù chung moät yù nghó: "Chuùng ta nay maát ñaïi lôïi, do caùc Tyø-kheo öa tranh chaáp neân Ñöùc Theá Toân khoâng ôû ñaây, caàn phaûi taïo phöông tieän khieán hoï lìa xa nôi naøy". Beøn daën nhau, khoâng tieáp xuùc vaø cuùng döôøng vaät thöïc cho caùc Tyø-kheo aáy. Caùc Tyø-kheo aáy cuõng nghó: "Do toäi loãi cuûa chuùng ta gaây neân, khieán Ñöùc Theá Toân boû nôi naøy maø ñi, nay ta neân cuøng nhau ñeán choã Ñöùc Phaät tha thieát saùm hoái". Caùc Tyø-kheo aáy beøn maëc y böng baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân. Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia ñeán, beøn cuøng naêm traêm Tyø-kheo tôùi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät: Caùc Tyø-kheo tranh chaáp nôi Caâu-xaù-di saép ñeán ñaây, chuùng con seõ neân ñoái xöû vôùi hoï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät baûo Toân giaû Xaù-lôïi-phaát: - Thaày neân cho pheùp hai beân töï noùi leân yù nghó cuûa mình, neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì kheùo ñoái xöû hoï bình thöôøng nhö ngöôøi baïn. Toân giaû laïi hoûi: - Baïch Theá toân! Coù bao nhieâu vieäc ñeå bieát caùc vò kia noùi nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy? Coù bao nhieâu vieäc ñeå bieát caùc vò laïi noùi phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy? Ñöùc Phaät daïy: - Neáu taïo neân möôøi boán phaùp: Phaùp noùi laø phi phaùp... cho ñeán caâu: Laø lôøi Phaät cheá noùi chaúng phaûi laø lôøi Phaät cheá, nhö vaäy goïi laø phi phaùp, phi luaät, phi lôøi Phaät daïy. Neáu ngöôïc laïi nhöõng ñieàu treân töùc laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy. Khi aáy, Tyø-kheo-ni Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia ñeán, lieàn cuøng naêm traêm Tyø-kheo-ni ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Caùc Tyø-kheo tranh chaáp nôi Caâu-xaù-di saép tôùi ñaây, chuùng con seõ neân ñoái xöû vôùi hoï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy:

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 537

- Quyù vò neân ñeå hoï noùi leân yù kieán cuûa hai beân. Neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì kheùo ñoái xöû vôùi hoï, neân ñeán Tyø-kheo nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy sieâng caàu naêm vieäc. Tyø-kheo-ni moãi nöûa thaùng phaûi ñeán Tyø-kheo nhö phaùp caàu ngöôøi giaùo thoï. Tyø-kheo-ni caàn phaûi nöông nôi choã coù Tyø-kheo nhö phaùp maø an cö muøa haï, an cö roài phaûi ñeán Tyø-kheo nhö phaùp caàu thænh toäi kieán, vaên, nghi. Thöùc- xoa-ma-na hoïc giôùi hai naêm roài neân ñoái tröôùc hai Taêng thoï giôùi cuï tuùc, Tyø-kheo-ni phaïm toäi thoâ aùc phaûi ñoái giöõa hai boä Taêng haønh phaùp Ma- na-ñoûa nöûa thaùng, haønh phaùp Ma-na-ñoûa roài neân ñoái tröôùc hai boä Taêng, moãi beân hai möôi vò caàu phaùp xuaát toaïi. Neáu Tyø-kheo-ni Taêng laïi coù nhöõng vieäc gì khaùc neân doác caàu Tyø-kheo nhö phaùp chæ giaùo. Baáy giôø, Tröôûng giaû Caáp Coâ Ñoäc nghe caùc Tyø-kheo tranh chaáp kia saép ñeán, lieàn cuøng naêm traêm Öu-baø-taéc tôùi choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, baïch: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Caùc Tyø-kheo tranh chaáp ôû Caâu-xaù-di saép tôùi ñaây, chuùng con neân cung kính

ñoái xöû nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - OÂng neân ñeå hoï noùi leân yù kieán cuûa moãi beân, neáu nhö phaùp, nhö luaät, nhö lôøi Phaät daïy thì tieáp nhaän söï raên daïy cuûa hoï, cho ñeán vieäc cung kính cuùng döôøng caàn phaûi bình ñaúng. Taïi sao vaäy? Ví nhö thaät laø thoûi vaøng duø coù chaët laøm hai ñoaïn thì ñoaïn naøo cuõng vaãn laø vaøng. Meï cuûa Tyø-xaù-khö cuøng naêm traêm Öu-baø-di ñeán choã Ñöùc Phaät, baïch nhö treân, Ñöùc Phaät cuõng traû lôøi nhö treân. Khi aáy, Toân giaû A-nan thaáy caùc Tyø-kheo kia vaøo thaønh Xaù-veä, beøn ñeán baïch Phaät: - Tyø-kheo tranh chaáp aáy ñaõ vaøo ñaây, con phaûi traûi ngoïa cuï nhö theá naøo? Ñöùc Phaät daïy: - Neân trao cho hoï phoøng beân caïnh, neáu khoâng ñuû choã thì trao cho hoï phoøng giöõa, khoâng ñöôïc ñeå cho Thöôïng toïa aáy khoâng coù choã nöông truù. Toân giaû A-nan vaâng lôøi Phaät daïy, lieàn saép xeáp choã ôû. Luùc naøy, Tyø-kheo bò cöû toäi kia, nôi choã vaéng khôûi yù nieäm: Ta laø ngöôøi coù toäi, ñaâu phaûi laø ngöôøi khoâng coù toäi, ñaõ trôû thaønh keû bò cöû toäi hay khoâng trôû thaønh keû bò cöû toäi, Yeát-ma nhö phaùp hay laø khoâng nhö phaùp, ta nay coù theå caån troïng y theo kinh, luaät maø tö duy? Tö duy roài bieát mình coù toäi, bieát thaønh nhö phaùp Yeát-ma bò cöû toäi, beøn ñeán choã caùc Tyø-kheo beø baïn noùi: Toâi ñaõ töï thaáy toäi, caùc Ñaïi ñöùc vì toâi yeâu caàu hoøa

hôïp giaûi Yeát-ma tröôùc ñaây. Caùc Tyø-kheo beøn daãn ñeán choã Tyø-kheo ñaõ trao cho phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, thöa: Tyø-kheo naøy ñaõ töï thaáy toäi, nguyeän vì ñöông söï giaûi Yeát-ma tröôùc ñaây. Theá laø, hai boä Taêng ñöa Tyø-kheo bò cöû toäi ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Tyø-kheo naøy phaïm toäi chöù khoâng phaûi khoâng phaïm toäi, thaønh keû bò cöû toäi chöù khoâng phaûi khoâng thaønh keû bò cöû toäi, Yeát-ma thaønh töïu, chöù khoâng phaûi khoâng thaønh töïu. Nay Taêng neân trao cho phaùp giaûi Yeát- ma tröôùc ñaây. Laïi neân baïch nhò Yeát-ma ñeå taùc phaùp hoøa hôïp. Tyø-kheo kia neân ñeán tröôùc Taêng, kính leã saùt chaân thöa: Toâi Tyø-kheo teân laø... Taêng ñaõ vì toâi taùc phaùp Yeát-ma khoâng thaáy toäi, nay toâi ñaõ thuaän theo Taêng saùm hoái, cuùi xin Taêng giaûi Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Nguyeän Taêng ruû loøng thöông vì toâi giaûi. Thöa xin nhö vaäy Ba laàn. Moät Tyø-kheo xöôùng ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Caùc Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng nhau tranh chaáp, cuøng nhau maï lò, coù ngöôøi noùi phaïm, coù ngöôøi noùi khoâng phaïm, coù ngöôøi noùi thaønh bò cöû, coù ngöôøi noùi khoâng thaønh bò cöû, coù ngöôøi noùi Yeát-ma thaønh töïu, coù ngöôøi noùi Yeát-ma khoâng thaønh töïu. Caùc Tyø-kheo naøy, nay töï thaáy coù phaïm toäi, chöù chaúng phaûi khoâng phaïm toäi, thaønh bò cöû chöù khoâng phaûi khoâng thaønh bò cöû, Yeát-ma thaønh töïu chaúng phaûi khoâng thaønh töïu. Nay Taêng vì hoï giaûi Yeát-ma khoâng thaáy toäi, trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nhöõng Tyø-kheo naøy tröôùc ñaây cuøng nhau tranh chaáp... cho ñeán caâu: Trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi.

Taêng ñaõ vì caùc Tyø-kheo... giaûi Yeát-ma, trôû laïi taùc phaùp hoøa hôïp roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy: - Ñaõ Yeát-ma xong thì phaûi cuøng nhau hoøa hôïp ñeå Boá-taùt. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Tyø-kheo thaønh töïu bao nhieâu phaùp ñöôïc cöû söï? Ñöùc Phaät daïy: - Nhö trong phaùp Töï töù ñaõ noùi. Ñöùc Phaät ôû taïi nöôùc Chieâm-baø, truï beân soâng Haèng, caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa. Moät truù xöù coù moät Tyø-kheo hoï laø Ca-dieáp, laøm tri söï, vôùi lôøi nguyeän: Nguyeän Tyø-kheo boán phöông, soá ñoâng taäp hôïp

veà ñaây, khieán cho caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-di nhaân cô hoäi naøy laøm ñöôïc nhieàu coâng ñöùc. Truù xöù kia roäng raõi, do lôøi nguyeän aáy sau ñöôïc keát quaû. Khi aáy, soá ñoâng Tyø-kheo coù quen bieát ñeán truù xöù kia, Tyø-kheo Ca-dieáp ra nghinh ñoùn, leã baùi chaøo hoûi, röôùc y baùt, laáy nöôùc röûa chaân, daâng caùc thöùc uoáng sau giôø ngoï, saùng ngaøy cuùng döôøng böõa aên tröôùc, böõa aên sau, cuõng daâng cuùng y phuïc, nhieàu ngaøy nhö vaäy. Tyø-kheo khaùch cuøng nhau baøn nghò: Tyø-kheo naøy coù hoå theïn, tu phaïm haïnh, muoán chuùng ta ôû laïi ñaây laâu, chuùng ta coù theå an cö nôi ñaây. Nghò baøn nhö vaäy roài, cuøng nhau ôû laïi. Tyø-kheo Ca-dieáp sau ñoù nghó: Tyø-kheo khaùch naøy ñaõ heát meät moûi, ñaõ quen bieát xoùm laøng, ta khoâng theå haèng ngaøy khuyeán hoùa böõa aên tröôùc, böõa aên sau. Nghó nhö vaäy roài beøn chaám döùt söï cuùng döôøng. Tyø-kheo khaùch noåi giaän cuøng nhau nghò baøn: Tyø-kheo aáy muoán cho chuùng ta sôùm ñi khoûi choã naøy, chaéc chaén laø Tyø-kheo aùc, khoâng coù hoå theïn, khoâng tu phaïm haïnh, chuùng ta neân cuøng nhau taùc Yeát-ma khoâng thaáy toäi. Nghò baøn roài, beøn cuøng nhau cöû toäi. Tyø-kheo Ca-dieáp khôûi yù nieäm: Mình coù toäi hay laø khoâng coù toäi, thaønh keû bò cöû hay khoâng thaønh keû bò cöû, Yeát-ma thaønh töïu hay khoâng thaønh töïu? Ñöùc Theá Toân hieän nay ôû beân soâng Haèng, ta neân ñeán thöa hoûi Ngaøi, neáu Ngaøi daïy baûo theá naøo ta seõ phuïng haønh. Nghó roài lieàn maëc y, böng baùt ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät an uûi hoûi: - Thaày töø ñaâu ñeán, khaát thöïc coù thieáu thoán khoâng, treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät khoâng? Toân giaû Ca-dieáp thöa: - Khaát thöïc khoâng thieáu thoán, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät, nhöng caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa coù moät truù xöù, con laøm tri söï, con töø ñoù ñeán ñaây... töùc trình baøy caùc nhaân duyeân treân moät caùch ñaày ñuû vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Thaày khoâng coù phaïm toäi, khoâng coù toäi gì caû, thaày cöù trôû veà an taâm löu truù nôi ñoù. Toân giaû Ca-dieáp thoï giaùo, kính leã saùt chaân, ñi nhieãu beân phaûi roài caùo lui. Caùc Tyø-kheo khaùch khoâng thaáy Ca-dieáp trôû veà cuøng nhau nghò baøn: Chuùng ta baát thieän, taïi sao laïi cöû toäi vò Tyø-kheo thanh tònh voâ toäi, neân cuøng nhau ñeán choã Phaät saùm hoái ñeå tröø toäi. An cö Töï töù xong, hoï ñeán choã Ñöùc Phaät, ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Ñöùc Phaät an uûi, hoûi:

- Khaát thöïc coù bò thieáu thoán khoâng? Treân ñöôøng ñi coù nhoïc meät laém khoâng? An cö nôi truù xöù naøo? Caùc Tyø-kheo khaùch thöa: - Khaát thöïc khoâng bò thieáu thoán, treân ñöôøng ñi khoâng nhoïc meät, nhöng caùch thaønh Vöông-xaù khoâng xa, coù moät truù xöù chuùng con an cö nôi ñoù. Ñöùc Phaät hoûi: - Caùc thaày ôû nôi truù xöù ñoù, trao cho Tyø-kheo kia Yeát-ma khoâng thaáy toäi phaûi khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät hoûi: - Vì sao cöû toäi nhö vaäy? - Baïch Theá Toân, khoâng coù vieäc gì caû. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: - Caùc thaày laøm ñieàu phi phaùp, khoâng neân taïo nghieäp aùc nhö vaäy, taïi sao laïi trao Yeát-ma khoâng thaáy toäi cho Tyø-kheo thanh tònh, khoâng coù toäi! Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Chuùng con ngu si ñaõ laøm vieäc nhö vaäy, chuùng con ñeàu sinh taâm hoái haän, nay ñeán xin saùm hoái, cuùi xin Ngaøi thöông xoùt nhaän söï saùm hoái cuûa chuùng con. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø- kheo: Neáu do khoâng coù vieäc gì maø taùc phaùp Yeát-ma thì Yeát-ma ñeàu khoâng thaønh töïu. Coù caùc Tyø-kheo taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch, Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù, nhöng vaéng maët ñöông söï, laïi vaéng maët khi laøm taùc phaùp Bieät truù, Boån nhaät trò, Ma-na-ñoûa, A-phuø- ha-na, laïi vaéng maët maø kieát giôùi, giaûi giôùi, laïi vaéng maët maø giaûi ngöôøi ñöôïc Taêng sai, laïi vaéng maët maø sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai, laïi vaéng maët maø sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Neáu vaéng maët ñöông söï maø laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch... cho ñeán caâu: Vaéng maët maø taùc Yeát-ma sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai. Nhöõng Yeát-ma naøy ñeàu khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh. Luùc naøy, Luïc quaàn Tyø-kheo ôû ngoaøi giôùi maø laøm Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp... cho ñeán Yeát-ma haï yù, thöïc hieän roài laïi vaøo trong giôùi noùi vôùi caùc Tyø-kheo: Chuùng toâi ôû ngoaøi cöông giôùi cuøng trao cho Tyø-kheo... v.v... vaø v.v... Yeát-ma quôû traùch... cho ñeán Yeát-ma haï yù, caùc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 541

Ñaïi ñöùc neân cho pheùp khieán thaønh Yeát-ma nhö phaùp. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà aáy baïch Phaät, nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo baûo: Neáu Tyø-kheo ôû ngoaøi cöông giôùi laøm naêm loaïi Yeát-ma khoâng nhö phaùp... cho ñeán Yeát-ma sai ngöôøi chöa ñöôïc Taêng sai, tuy trôû laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo ôû trong giôùi, khieán cho pheùp thaønh Yeát-ma, taát caû ñeàu khoâng thaønh. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, moät Tyø-kheo cuøng moät Tyø-kheo cho ñeán cuøng soá ñoâng Tyø-kheo cuøng Yeát-ma, hai Tyø-kheo cho ñeán soá ñoâng Tyø-kheo cuõng nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Nhöõng Yeát-ma nhö vaäy ñeàu khoâng thaønh, laïi maéc toäi Ñoät-kieát-la. Ñöùc Phaät laïi daïy: Neáu taùc Yeát-ma, ñoái dieän Yeát-ma maø khoâng taùc baïch, khoâng thaønh Yeát-ma. Neáu taùc Yeát-ma maø ñieàu neân noùi tröôùc laïi noùi sau, ñieàu neân noùi sau laïi noùi tröôùc, cuõng ñeàu khoâng thaønh. Neáu khi Yeát-ma coù ngöôøi ñuû quyeàn quôû traùch, khoâng ñoàng yù cuõng khoâng thaønh, laïi phaïm Ñoät-kieát-la. Luùc ñoù, caùc Tyø-kheo duøng phaùp khaùc luaät khaùc taùc Yeát-ma, caùc Tyø-kheo baïch

Phaät. Phaät daïy: Yeát-ma khoâng thaønh. Caùc Tyø-kheo laïi taùc Yeát-ma phi phaùp bieät chuùng, Yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma nhö phaùp bieät chuùng, Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo, baûo: Ta khoâng cho pheùp ba Yeát-ma tröôùc, chæ cho pheùp Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp. Coù naêm loaïi Yeát-ma: Yeát-ma phi phaùp, Yeát-ma bieät chuùng, Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng, Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma nhö phaùp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma phi phaùp? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, neân göûi duïc maø khoâng göûi duïc, coù ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch, khoâng ñoàng yù, maø cöôõng laøm Yeát-ma, neân baïch nhò Yeát-ma, song chæ baïch maø khoâng Yeát-ma, chæ Yeát-ma maø khoâng baïch, hoaëc laäp laïi lôøi baïch maø khoâng Yeát-ma, laäp laïi Yeát-ma maø khoâng baïch, neân Baïch-töù-yeát-ma, song chæ baïch chöù khoâng Ba laàn Yeát-ma, chæ Ba laàn Yeát-ma maø khoâng baïch, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma phi phaùp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma bieät chuùng? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, ngöôøi neân göûi duïc khoâng göûi duïc, khi Yeát-ma ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch khoâng ñoàng maø cöôõng laøm Yeát-ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma bieät chuùng. Theá naøo goïi laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng? Ngöôøi neân ñeán khoâng ñeán, ngöôøi neân göûi duïc khoâng göûi duïc, neáu Yeát-ma baïch nhò, baïch töù, Yeát-ma tröôùc baïch sau. Khi Yeát-ma ngöôøi coù quyeàn quôû traùch khoâng ñoàng yù maø cöôõng laøm Yeát-ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng.

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 542

Theá naøo goïi laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp? Ngöôøi neân ñeán coù ñeán, ngöôøi neân göûi duïc coù göûi duïc thoï, neáu baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma, Yeát- ma tröôùc baïch sau. Khi Yeát-ma ngöôøi coù quyeàn quôû traùch khoâng quôû traùch, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp. Theá naøo goïi laø Yeát-ma nhö phaùp? Ngöôøi neân ñeán coù ñeán, ngöôøi neân göûi duïc coù göûi duïc thoï. Khi Yeát-ma ngöôøi ñöôïc quyeàn quôû traùch khoâng quôû traùch, baïch nhò, Baïch-töù-yeát-ma ñeàu baïch tröôùc sau môùi Yeát- ma, nhö vaäy goïi laø Yeát-ma nhö phaùp. Neáu khi vì Tyø-kheo taùc Yeát-ma quôû traùch phi phaùp, trong Taêng coù baûy ngöôøi cuøng tranh caõi: Moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma phi phaùp, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma bieät chuùng, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma tôï phaùp bieät chuùng, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, moät ngöôøi noùi ñaây laø Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, moät ngöôøi noùi thaønh taùc Yeát-ma, moät ngöôøi noùi khoâng thaønh taùc Yeát-ma. Trong baûy ngöôøi naøy, coù hai ngöôøi noùi nhö phaùp, goïi laø Yeát-ma phi phaùp khoâng thaønh taùc Yeát-ma. Neáu vì Tyø-kheo laøm Yeát-ma quôû traùch bieät chuùng, Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp bieät chuùng, Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Neáu khi vì Tyø-kheo taùc Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, coù baûy ngöôøi noùi: Hai ngöôøi noùi nhö phaùp, goïi laø Yeát-ma nhö phaùp hoøa hôïp, thaønh taùc Yeát-ma. Yeát-ma khu xuaát, Yeát-ma y chæ, Yeát-ma cöû toäi, Yeát-ma haï yù cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo tranh chaáp, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy öa tranh chaáp, luoân luoân sinh söï, chuùng ta coù theå hoøa hôïp taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, lieàn cuøng

nhau hoøa hôïp, muoán cuøng nhau taùc Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, maø ngöôïc laïi taùc Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi taùc Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia laïi thay ñoåi choã ôû, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy öa tranh chaáp, caùc Tyø-kheo kia vì taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå cuøng taùc phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp hoøa hôïp. Muoán cuøng nhau laøm Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp hoøa hôïp, maø ngöôïc laïi laøm khoâng nhö phaùp. Yeát-ma khu xuaát... cho ñeán laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, Yeát-ma ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán laøm ngöôïc laïi, Yeát-ma haï yù cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, chuùng ta coù theå hoøa hôïp cuøng laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, muoán cuøng nhau laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, maø laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán laøm ngöôïc laïi Yeát-ma khu xuaát tôï phaùp hoøa hôïp cuõng nhö vaäy. Tyø-

kheo kia beøn di chuyeån ôû choã khaùc, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc cuõng nghò baøn: Tyø-kheo naøy laøm haïnh aùc nhô nhôùp nhaø ngöôøi, bò caùc Tyø-kheo laøm phaùp Yeát-ma tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh, chuùng ta coù theå trao cho phaùp Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, beøn cuøng nhau muoán laøm Yeát-ma khu xuaát nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh.... cho ñeán ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma y chæ nhö phaùp ñeàu khoâng thaønh Yeát-ma... cho ñeán laøm Yeát-ma quôû traùch cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma, beøn cuøng nhau muoán laøm Yeát-ma y chæ nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia-di chuyeån ñeán ôû choã khaùc, caùc Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy ngu si, voâ trí luoân luoân phaïm toäi, caùc Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma y chæ tôï phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå laøm phaùp Yeát-ma y chæ nhö phaùp, beøn trao cho phaùp Yeát-ma y chæ nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán, ngöôïc laïi, laøm Yeát-ma khu xuaát cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo phaïm toäi song khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy phaïm toäi maø khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng boû taø kieán aùc, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma cöû toäi tôï phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø- kheo kia-di chuyeån choã ôû khaùc, Tyø-kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy

phaïm toäi, khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû taø kieán aùc, caùc Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi, tôi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma haï yù nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm Yeát-ma y chæ cuõng nhö vaäy. Coù Tyø-kheo noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, caùc Tyø-kheo nghò baøn: Tyø-kheo naøy noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, chuùng ta coù theå hoøa hôïp trao cho phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp beøn muoán cuøng laøm phaùp Yeát- ma haï yù nhö phaùp, maø ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù khoâng nhö phaùp,

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 544

Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma haï yù tôi phaùp hoøa hôïp, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo kia-di chuyeån choã ôû khaùc, caùc Tyø- kheo ôû choã khaùc nghò baøn: Tyø-kheo naøy noùi lôøi thoâ aùc, maéng caùc baïch y, Tyø-kheo kia laøm phaùp Yeát-ma haï yù tôi phaùp hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng thaønh. Chuùng ta coù theå vì ñöông söï laøm phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp, beøn muoán cuøng nhau laøm phaùp Yeát-ma haï yù nhö phaùp, song ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch khoâng nhö phaùp, Yeát-ma khoâng thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma quôû traùch nhö phaùp, Yeát-ma cuõng ñeàu baát thaønh... cho ñeán ngöôïc laïi laøm phaùp Yeát-ma cöû toäi cuõng nhö vaäy. Coù naêm haïng Taêng: Taêng boán Tyø-kheo, Taêng naêm Tyø-kheo, Taêng möôøi Tyø-kheo, Taêng hai möôi Tyø-kheo, vaø Taêng voâ löôïng Tyø-kheo. Taêng boán Tyø-kheo: Tröø Yeát-ma thoï giôùi, Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc laøm. Taêng naêm Tyø-kheo: Nôi trung quoác (nôi coù nhieàu Taêng) tröø Yeát-ma thoï giôùi vaø xuaát toäi, choán bieân quoác (nôi coù ít Taêng) tröø Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc thöïc hieän. Taêng möôøi vò: Tröø Yeát-ma xuaát toäi, ngoaøi ra caùc Yeát-ma khaùc ñeàu ñöôïc laøm. Taêng hai möôi vò: Taát caû Yeát-ma ñeàu ñöôïc laøm. Neáu Yeát-ma maø Taêng laø boán Tyø-kheo, ngöôøi thöù tö khoâng ñuùng phaùp khoâng ñuùng Tyø-ni (khoâng ñuû phaùp Tyø-kheo) Yeát-ma khoâng thaønh, Taêng coù loãi. Toân giaû Öu-ba-ly thöa hoûi Phaät: - Baïch Ñöùc Theá Toân! Neáu khi Taêng Yeát-ma, coù ngöôøi quôû traùch (ngaên), ai laø ngöôøi thaønh quôû traùch, ai laø ngöôøi khoâng thaønh quôû traùch? Ñöùc Phaät daïy: - Ngöôøi bò Yeát-ma quôû traùch, vì vaäy maø khoâng thaønh quôû traùch, Tyø-kheo caùch vaùch quôû traùch khoâng thaønh quôû traùch. Tyø-kheo-ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni quôû traùch, ñeàu khoâng thaønh quôû traùch. Tyø- kheo ñoàng cöông giôùi quôû traùch... cho ñeán khieán vò ngoài nghe laø thaønh quôû traùch. Coù ba haïng ngöôøi khoâng neân cho giaûi phaùp Yeát-ma, neáu cho giaûi thì khoâng thaønh giaûi. Ba haïng aáy laø: Tyø-kheo phaïm toäi maø khoâng thaáy toäi, Tyø-kheo neân saùm hoái maø khoâng chòu saùm hoái, Tyø-kheo neân boû taø kieán aùc maø khoâng chòu boû taø kieán aùc. Ba haïng laø nhö vaäy, neáu chöa taùc phaùp Yeát-ma trao cho thì neân taùc phaùp Yeát-ma trao cho, neáu ñaõ taùc phaùp Yeát-ma trao cho thì ñoù laø

thieän taùc Yeát-ma. Neáu ngöôïc laïi treân, chöa trao cho Yeát-ma giaûi thì neân trao cho Yeát-ma giaûi, neáu ñaõ trao cho Yeát-ma giaûi thì goïi laø thieän giaûi. Ñöùc Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä. Baáy giôø coù hai Tyø-kheo, moät teân laø Baøn Nha, moät teân laø Loâ heâ öa cuøng nhau tranh caõi, cuõng tranh chaáp laøm naõo loaïn ngöôøi khaùc, chöa sinh tranh chaáp beøn sinh, ñaõ sinh tranh chaáp

thì khuaáy roäng ra, caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, hoûi hai Tyø-kheo kia: Söï thaät coù phaûi nhö vaäy khoâng? Ñaùp: Baïch Ñöùc Theá Toân! Thaät söï coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: Caùc ngöôi laø ngöôøi ngu si, laøm vieäc phi phaùp, khoâng neân laøm nghieäp aùc nhö vaäy. Quôû traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay neáu coù Tyø-kheo naøo nhö vaäy, Taêng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Neáu hoï khoâng boû thì neân tuøy theo söï vieäc Baïch-töù-yeát-ma Taêng theâm toäi kia. Coù ba phaùp neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch: Ñaõ töï mình tranh chaáp, laïi tranh chaáp vôùi ngöôøi khaùc, tröôùc sau chaúng phaûi moät. Laïi coù ba phaùp: Thaân caän baïn aùc, cuøng ngöôøi aùc laøm baïn, chính mình öa laøm ñieàu aùc, cuõng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Laïi coù ba phaùp: Phaù Taêng thöôïng giôùi, phaù Taêng thöôïng kieán, thaân caän tuøy thuaän baïch y, cuõng neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch. Coù ba loaïi Yeát-ma quôû traùch khoâng thaønh: Ngöôøi bò quôû traùch neân coù maët maø laïi quôû traùch vaéng maët. Caàn hoûi Taêng, neân trao cho phaùp Yeát-ma quôû traùch khoâng, nhöng khoâng hoûi. Neân khieán ngöôøi bò quôû traùch töï noùi toäi loãi cuûa mình maø khoâng khieán hoï töï noùi. Laïi coù ba thöù Yeát-ma khoâng thaønh: Neân taùc Yeát-ma hieän tieàn maø khoâng hieän tieàn, phi phaùp bieät chuùng, neân khieán hoï töï noùi toäi loãi cuûa mình maø khoâng khieán. Tyø-kheo thoï Yeát-ma quôû traùch neân nghieâm chænh thuaän Taêng, nghóa laø tuaân haønh: Khoâng neân ñoä ngöôøi, khoâng neân trao giôùi cuï tuùc cho ngöôøi, khoâng neân cho ngöôøi y chæ, khoâng neân nuoâi Sa-di, khoâng neân laøm ngöôøi haønh truø, neáu Taêng sai cuõng khoâng neân nhaän, khoâng neân giaùo giôùi Tyø-kheo-ni, neáu Taêng sai cuõng khoâng neân nhaän, Taêng sai baát cöù ñieàu gì khoâng neân nhaän, neáu khi haønh Taêng söï khoâng ñöôïc coù yù kieán, khoâng ñöôïc maéng caùc Tyø-kheo khaùc, khoâng ñöôïc döïa theá nhaø Vua, khoâng ñöôïc yû theá cuûa mình, khoâng ñöôïc yû theá cuûa thaân toäc, chæ neân nöông vaøo uy löïc cuûa Phaät, Phaùp, Taêng, neân aên naên töï traùch, khoâng choáng traùi yù cuûa Taêng, caàn caàu giaûi Yeát- ma. Sau ñoù, hai Tyø-kheo kia thuaän tuøng ñoái vôùi Taêng, caûi hoái töï traùch, caàn caàu giaûi Yeát-ma quôû traùch. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: Taêng neân Baïch-töù-yeát-ma giaûi. Tyø-kheo kia neân ñeán giöõa Taêng, kính leã saùt chaân Taêng, caàu xin giaûi Yeát-ma quôû traùch Ba laàn. Taêng neân sai moät Tyø-kheo xöôùng ñoïc: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân laø... öa cuøng nhau tranh chaáp laïi tranh chaáp laøm naõo loaïn ngöôøi naøy, ngöôøi noï, neân chöa sinh tranh chaáp laïi sinh, ñaõ sinh thì lan roäng, tröôùc ñaây Taêng ñaõ trao Yeát-ma quôû traùch maø khoâng töø boû, neân gia taêng theâm toäi kia. Nay ñöông söï ñaõ thuaän

tuøng Taêng, aên naên töï traùch, sieâng caàu giaûi Yeát-ma. Nay

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 546

Taêng taùc phaùp giaûi Yeát-ma, neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp Thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo teân laø... öa cuøng nhau tranh chaáp... cho ñeán caâu: Nay Taêng giaûi Yeát-ma. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo... phaùp giaûi Yeát-ma quôû traùch roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Baáy giôø, ôû caùch thaønh Xaù-veä khoâng xa coù khu röøng Am-ma-laëc. Beân caïnh khu röøng aáy coù oâng Tröôûng giaû teân laø Chaát-ña-la, coù loøng tin kính Phaät phaùp, thöôøng cung caáp cho caùc Tyø-kheo. Nôi röøng Am-ma- laëc coù moät Tyø-kheo teân laø Thieän Phaùp, baäc cöïu truù nôi ñaây, laøm tri söï. Tröôûng giaû Chaát-ña-la khi muoán thænh Taêng cuùng y thöïc hay boá thí vaät gì cho ai ñeàu tin cho Tyø-kheo Thieän Phaùp bieát tröôùc. Baáy giôø, hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân cuøng naêm traêm Tyø-kheo du haønh nôi khu röøng aáy. Tröôûng giaû nghe, lieàn ñích thaân ra nghinh ñoùn, khi ñeán nôi ñaàu maët kính leã saùt chaân, roài ñöùng lui qua moät beân. Sau khi nghe phaùp dieäu, ñieàu lôïi ích ñöôïc chæ baøy roài, Tröôûng giaû hoan hyû baïch: Môøi quyù vò saùng mai thoï trai nôi nhaø toâi, quyù vò nhaän lôøi baèng söï im laëng. Bieát ñöôïc söï nhaän lôøi roài, Tröôûng giaû trôû veà nhaø, ñeán nôi choã Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi: Toâi môøi hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Muïc-kieàn-lieân... saùng mai thoï trai, Ñaïi ñöùc ñeán duøng côm vôùi caùc vò aáy. Tyø-kheo Thieän Phaùp khôûi yù nghó: Tröôûng giaû aùc naøy taâm hoàn ñaõ bò baïi hoaïi, töø laâu nay, khi caàn thænh Taêng ñeàu cho ta bieát tröôùc, taïi sao nay thænh hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân cuøng naêm traêm Tyø-kheo maø khoâng cho ta bieát. Nghó roài laïi noùi: Saùng mai toâi seõ ñeán. OÂng Tröôûng giaû trôû veà nhaø, suoát ñeâm lo söûa soaïn caùc thöùc aên ngon boå, nhöõng thöùc aên quyù giaù nhaát trong theá gian khoâng thieáu thöù gì. Saùng ngaøy mai traûi toøa ngoài, Tyø-kheo Thieän Phaùp ñeán, thaáy söûa soaïn nhö vaäy, khoâng thieáu moät thöù myõ thuaät naøo. Do gia ñình oâng Tröôûng giaû coù eùp daàu neân Thieän Phaùp noùi: Caùc thöù aên ñaày ñuû caû, chæ thieáu moùn baùnh daàu "Hoà ma". OÂng Tröôûng giaû nghe roài, beøn noåi giaän noùi: Ñaïi ñöùc uyeân thaâm giaùo lyù maø tuoân ra nhöõng lôøi aùc nhö vaäy! OÂng Tröôûng giaû lieàn noùi ví duï: Xöa kia coù ngöôøi khaùch buoân töø phöông Baéc ñem moät con gaø maùi ñeán nöôùc Ba-tuaàn, nöôùc Ba-tuaàn khoâng coù gaø troáng, cho con quaï raäp vôùi noù, ñeû ra tröùng, aáp nôû ra thaønh con quaï con, khi lôùn leân noù phaùt ra tieáng gaø khoâng ñöôïc, noù keâu tieáng con quaï cuõng khoâng xong. Nay Ñaïi ñöùc cuõng nhö vaäy, uyeân thaâm giaùo lyù maø tuoân ra lôøi noùi aùc. Tyø-kheo Thieän Phaùp nghe roài noåi giaän noùi: Tröôûng giaû nhuïc

SOÁ 1421 - LUAÄT DI SA TAÉC BOÄÂ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN, Quyeån 24 547

maï toâi moät caùch quaù ñaùng, laøm sao toâi ôû ñaây ñöôïc, toâi seõ ñi phöông xa. OÂng Tröôûng giaû laïi noùi: Ñaïi ñöùc ñöøng noåi giaän, neân löu laïi ñaây, toâi seõ nhö thöôøng cung caáp y thöïc. Noùi nhö vaäy Ba laàn, Tyø-kheo Thieän Phaùp vaãn khoâng chòu ôû laïi. OÂng Tröôûng giaû noùi: Ñaïi ñöùc muoán ñi ñeán ñaâu? Tyø-kheo ñaùp: Toâi muoán ñeán choã Ñöùc Phaät. OÂng Tröôûng giaû noùi: Neáu ñeán choã Ñöùc Phaät, toâi xin kính lôøi vaán an Ñöùc Theá Toân vaø xin Ñaïi ñöùc trình baøy ñuùng söï thaät, chôù neân theâm bôùt. Tyø-kheo Thieän Phaùp noùi: Ñöôïc roài! Baây giôø oâng Tröôûng giaû traûi toïa cuï xong, ñeán baïch: Trai soaïn xong, giôø thoï trai ñaõ ñeán, xin kính môøi. Hai Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc- kieàn-lieân, ñaïi chuùng vaây quanh, ñeán nhaø oâng Tröôûng giaû. OÂng Tröôûng giaû töï tay daâng thöùc aên, aên xong daâng nöôùc röûa, roài laáy chieác gheá nhoû, ngoài phía tröôùc, hai Toân giaû vì gia chuû noùi caùc phaùp maàu, chæ veõ söï lôïi ích, ñeå ñöôïc vui veû roài töø toøa ra veà. Sau khi aên xong, Tyø-kheo Thieän Phaùp trôû veà röøng, maëc y böng baùt ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaàu maët ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem chuyeän cuûa Tröôûng giaû Chaát- ña-la trình baøy ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Phaät lieàn quôû traùch: Thaày laø ngöôøi ngu si, taïi sao laïi duøng lôøi haï tieän gaùn cho oâng Tröôûng giaû kia? Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät lieàn taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay neân trao cho nhöõng Tyø-kheo nhö theá phaùp haï yù, baèng Baïch-töù- yeát-ma, xin loãi baïch y kia. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân… duøng lôøi haï tieän gaùn cho baïch y teân laø… nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma haï yù, xin loãi baïch y kia. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo ñaây teân… duøng lôøi haï tieän gaùn cho baïch y teân laø… nay Taêng trao cho phaùp Yeát-ma haï yù, xin loãi baïch y kia. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taêng ñaõ trao cho Tyø-kheo… phaùp haï yù Yeát-ma roài. Taêng ñoàng yù neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Laïi neân baïch nhò Yeát-ma sai moät Tyø-kheo baïn cuûa moät Tyø-kheo kia cuøng ñi xin loãi baïch y kia. Moät Tyø-kheo ñoïc lôùn: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø-kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Nay Taêng sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø- kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Caùc Tröôûng laõo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù xin noùi.

Taêng ñaõ sai Tyø-kheo… baïn cuûa Tyø-kheo… ñeán duøng lôøi xin loãi baïch y. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Tyø-kheo neân daãn Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai ñeán, naém tay baïch y noùi lôøi xin loãi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ duøng lôøi haï tieän gaùn cho oâng, nay toâi aên naên, xin oâng nhaän söï aên naên cuûa toâi. Neáu baïch y chaáp nhuaän thì toát, baèng khoâng, Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai ñeán neân daãn Tyø-kheo kia tôùi choã maét thaáy tai khoâng nghe, baûo laøm phaùp Ñoät-kieát-la hoái quaù. Neân noùi: Toâi, Tyø-kheo teân laø… ñaõ duøng lôøi thoâ aùc gaùn cho baïch y teân… phaïm toäi Ñoät- kieát-la, nay höôùng ñeán

Tröôûng laõo aên naên. Laàn thöù hai, laàn thöù ba cuõng noùi nhö vaäy. Taát nhieân sau ñoù, Tyø-kheo ñöôïc Taêng sai, moät mình trôû laïi choã baïch y noùi: Taêng ñaõ trò Tyø- kheo kia, vöøa roài toâi cuõng nghieâm trò, oâng caàn nhaän söï aên naên cuûa vò aáy. Tieáp theo cuõng vaäy, Tyø-kheo kia laïi neân ñeán noùi lôøi nhaän loãi nhö treân. Neân thuaän tuøng Taêng, nhö trong phaùp Yeát-ma quôû traùch ñaõ noùi. Vò kia thuaän tuøng Taêng roài, aên naên, töï traùch, yeâu caàu giaûi Yeát-ma. Taêng neân trao cho phaùp giaûi Yeát-ma. Phaùp giaûi Yeát-ma cuõng nhö tröôùc ñaõ noùi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.